

สัมประสิทธิ์การแพร่ของออร์เต็มไนเตรทในกรดไนตริก
และในสารละลายของไตรบิวทิลฟอสเฟต-น้ำมันก๊าด

นางสาว จิรกานต์ งามวิวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาวิศวกรรมเคมี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

000406

DIFFUSIVITY OF THORIUM NITRATE IN NITRIC ACID
AND IN TRIBUTYL PHOSPHATE-KEROSENE SOLUTION

Miss Chirakarn Ngamwiwit

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering
Department of Chemical Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สัมประสิทธิ์การแพร่ของออสเรียมในเตตระไนตริดไนตริก และในสารละลายของไตรบิวทิลฟอสเฟต-น้ำมันก๊าด
ชื่อนิสิต	นางสาวจิรกานต์ งามวิริทย์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ. ดร. เกริกชัย สุกาญจน์จทิ
แผนกวิชา	วิศวกรรมเคมี
ปีการศึกษา	2521

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่องการแพร่ของสารในสารละลายด้วยวิธีคาบิลลารีนั้น ได้ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่มีราคาถูกและสะดวกในการทดลอง โดยจุดประสงค์ในที่นี้เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของออสเรียมในเตตระไนตริดไนตริก และในสารละลายของไตรบิวทิลฟอสเฟต - น้ำมันก๊าด โดยใช้สารละลายโปแตสเซียมคลอไรด์เป็นสารละลายมาตรฐาน เพื่อทดสอบหาค่าความถูกต้องของเครื่องมือทดลอง ซึ่งในการทดลองครั้งนี้พบว่ามีความถูกต้องประมาณ 89% การหาค่าสัมประสิทธิ์การแพร่นั้น ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณจากสารละลายที่เหลือในหลอดคาบิลลารี

การทดลองเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของออสเรียมในเตตระไนตริดไนตริกซึ่งมีความเข้มข้น 0.05 M ถึง 0.8 M ในกรตไนตริกซึ่งมีความเข้มข้น 4 N ได้กระทำในช่วงอุณหภูมิ 10.5°C ถึง 30.5°C และได้หาค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของออสเรียมในเตตระไนตริดไนตริกในสารละลายไตรบิวทิลฟอสเฟต - น้ำมันก๊าดไว้ใน การทดลองครั้งนี้ด้วย สรุปผลการทดลองพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของออสเรียมในเตตระไนตริดไนตริกเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นและค่าจะลดลงเมื่อความเข้มข้นสูงขึ้น

CONTENTS

	PAGE
ABSTRACT IN THAI	iv
ABSTRACT IN ENGLISH	v
ACKNOWLEDGEMENTS	viii
LIST OF TABLES	viii
LIST OF FIGURES	x
CHAPTER	
I INTRODUCTION	
1.1 General Remarks	1
1.2 Purpose of Research	6
1.3 Scope of Research	6
II LITERATURE REVIEW	
2.1 Introduction to Molecular Mass Transport	7
2.2 Molecular Transport Equations for Liquids	9
2.3 Experimental Determinations of Diffusivity	12
2.4 No External Stirring Capillary Diffusion Model ...	27
III EQUIPMENT AND PROCEDURE	
3.1 Equipment	33
3.2 Chemicals	37
3.3 Procedure	37
3.4 Analysis of Solutions	43
IV RESULTS	
4.1 Diffusion of KCl in Deionized Water	44
4.2 Diffusion of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3	45
4.3 Diffusion of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 40% Tributyl phosphate - Kerosene Solution	49

	PAGE
V DISCUSSIONS	
5.1 Improved Capillary Method	50
5.2 Calculation of Diffusivities	51
5.3 Calibration of the Capillary Cell	57
5.4 Analysis of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ Solutions	57
5.5 Effect of Temperature on Diffusivities	58
5.6 Effect of Concentration on Diffusivities	58
5.7 Comparison of Diffusivities in Aqueous and Organic Phases	58
5.8 Conclusions	59
REFERENCES	60
APPENDIX	63
SYMBOLS	69
VITA	71

ACKNOWLEDGEMENTS

The author wishes to express her sincere thanks to Ass. Prof. Dr. Kroekchai Sukanjanajtee, her advisor, for his providing helpful and constructive suggestions, throughout the research. Thanks are extended also to Mr. Choowit Panichawat, Mr. Tirachoon Muangnapoh and Mr. Wirapong Suntitewakul for their assistance throughout the research. The author also wishes to thank Miss Jongkol Ngamwiwit for her typing of this manuscript. Thanks are also due to The National Statistical Office for permission to use its computer and Department of Nuclear Technology for permission to use its gamma ray spectrometer.

The financial support for this research from Chulalongkorn University is gratefully acknowledged.

LIST OF TABLES

	PAGE
TABLE 1.1 Composition (%) of Samples of Monazite	2
TABLE 3.1 Experimental Data of KCl at 27.8°C	40
TABLE 3.2 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3 at 10.5°C	40
TABLE 3.3 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3 at 20.0°C	41
TABLE 3.4 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3 at 22.0°C	41
TABLE 3.5 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3 at 28.5°C	41
TABLE 3.6 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4 N HNO_3 at 30.5°C	42
TABLE 3.7 Experimental Data of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 40% Tributyl phosphate - Kerosene Solution at 30.5°C	42
TABLE 4.1 Experimental Results of KCl at 27.8°C	44
TABLE 4.2 Diffusivity Values of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 4N HNO_3 at Various Temperatures	45
TABLE 4.3 Experimental Results of $\text{Th}(\text{NO}_3)_4$ in 40% Tributyl phosphate-Kerosene Solution at 30.5°C	49
TABLE 5.1 Computer Program of Diffusivity	52

LIST OF FIGURES

	PAGE	
FIGURE 1.1	Diagram of Sulfuric Acid Digestion of Monazite Sand	3
FIGURE 1.2	Diagram of Caustic Soda Digestion of Monazite Sand	4
FIGURE 2.1	Diagram of Molecular Diffusion or Random-walk Diffusion Process	8
FIGURE 2.2	Harned's Conductimetric Diffusion Cell	14
FIGURE 2.3	Diffusion of Electrolyte from a Capillary to an External Bulk Solution	28
FIGURE 3.1	The Details of Diffusion Cell	34
FIGURE 3.2	Photograph of Diffusion Cell	35
FIGURE 3.3	Arrangement of Experimental Apparatus	39
FIGURE 4.1	Plot of Diffusivity vs. Temperature	46
FIGURE 4.2	Plot of Diffusivity vs. Concentration	47
FIGURE 4.3	Plot of Constant vs. Concentration	48
FIGURE 5.1	Illustration of KMnO_4 Experiment Showing Evidence of Natural Convection	50
FIGURE 5.2	Illustration of KMnO_4 Experiment Showing Arrangement of Capillary for Minimization of Natural Convection	51
FIGURE 5.3	Simplified Flow Chart for Diffusivity	55
FIGURE A1	Calibration Curve of KCl Solution	63
FIGURE A2	Schematical diagram of Gamma Ray Spectrometer	65
FIGURE A3	Thorium Decay Series	67